

Sygn. akt III AUa 1575/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober
Sędziowie:	SA Grażyna Horbulewicz (spr.) SA Maciej Piankowski
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Kręska

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2017 r. w Gdańsku

sprawy G. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 czerwca 2016 r., sygn. akt VII U 233/16

1. oddala apelację;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz G. B. kwotę 270,00 (dwieście siedemdziesiąt 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Grażyna Horbulewicz SSA Michał Bober SSA Maciej Piankowski

Sygn. akt III AUa 1575/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu G. B. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na niespełnienie warunków niezbędnych do nabycia przedmiotowego świadczenia - tj. nielegitymowanie się przez wnioskodawcę 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie od decyzji wywiódł ubezpieczony wnosząc o zaliczenie do wymiaru stażu pracy w szczególnych warunkach całego okresu zatrudnienia w Zakładzie (...).

z o.o., a nie tylko pracy w sezonie grzewczym. Wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gdańsku - VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie VII U 233/16 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu G. B. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 1 grudnia 2015 r. (punkt pierwszy), nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji (punkt drugi) oraz zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt trzeci).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji. Ubezpieczony G. B. urodzony w dniu (...), w dniu 1 grudnia 2015 r. złożył w organie rentowym wniosek o prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Odwołujący się nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu (...) r. ukończył wiek 60 lat. W toku postępowania przed organem rentowym na dzień 1 stycznia 1999 r. odwołujący się udowodnił 27 lat i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 11 lat,

5 miesięcy pracy w szczególnych warunkach. W dniu 9 grudnia 2015 r. pozwany wydał zaskarżoną decyzję. Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany organ rentowy zaliczył wnioskodawcy następujące okresy zatrudnienia: od dnia 15 października 1981 r. do dnia 30 czerwca 1982 r., od dnia 8 października 1982 r. do dnia 16 maja 1983 r., od dnia 17 maja 1983 r. do dnia 30 września 1983 r., od dnia 1 października 1983 r. do dnia 20 maja 1984 r., od dnia 26 września 1984 r. do dnia 15 maja 1985 r., od dnia 10 października 1985 r. do dnia 9 maja 1986 r., od dnia 1 października 1986 r. do dnia 21 maja 1987 r., od dnia 1 października 1987 r. do dnia 13 maja 1988 r., od dnia 1 października 1988 r. do dnia 17 maja 1989 r., od dnia 3 października 1989 r. do dnia 7 maja 1990 r., od dnia 1 września 1990 r. do dnia 31 maja 1991 r., od dnia 15 października 1991 r. do dnia 15 maja 1992 r., od dnia 4 października 1992 r. do dnia 30 kwietnia 1993 r., od dnia 10 września 1993 r. do dnia 11 maja 1994 r., od dnia 30 września 1994 r. do dnia 26 maja 1995 r., od dnia 20 września 1995 r.

do dnia 15 maja 1996 r., od dnia 17 Września 1996 r. do dnia 13 maja 1997 r., od dnia 25 września 1997 r. do dnia 30 kwietnia 1998 r. W okresie od dnia 15 października 1981 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...) Spółka z o.o. w T.. W trakcie zatrudnienia wnioskodawca zajmował następujące stanowiska: od dnia 15 października 1981 r. do dnia 30 czerwca 1982 r. palacza c.o.; od dnia 1 lipca 1982 r. do dnia 7 października 1982 r. pomocnika montera; od dnia 8 października 1982 r. do dnia 16 maja 1983 r. palacza c.o.; od dnia 17 maja 1983 r. do dnia 30 września 1983 r. montera c.o.; od dnia 1 października 1983 r. do dnia 20 maja 1984 r. palacza c.o.; od dnia 21 maja 1984 r. do dnia 25 września 1984 r. montera – murarza; od dnia 26 września 1984 r. do dnia 15 maja 1985 r. palacza kotłowego; od dnia 16 maja 1985 r. do dnia 9 października 1985 r. murarza; od dnia 10 października 1985 r. do dnia 9 maja 1986 r. palacza kotłowego; od dnia 10 maja 1986 r. do dnia 30 września 1986 r. murarza; od dnia 1 października 1986 r. do dnia 21 maja 1987 r. palacza kotłowego; od dnia 22 maja 1987 r. do dnia 30 września 1987 r. murarza; od dnia 1 października 1987 r. do dnia 13 maja 1988 r. palacza kotłowego; od dnia 14 maja 1988 r. do dnia 30 września 1988 r. murarza; od dnia 1 października 1988 r. do dnia 17 maja 1989 r. palacza kotłowego; od dnia 18 maja 1989 r. do dnia 2 października 1989 r. murarza; od dnia 3 października 1989 r. do dnia 7 maja 1990 r. palacza kotłowego; od dnia 8 maja 1989 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. murarza; od dnia 1 września 1990 r.

do dnia 31 maja 1991 r. palacza kotłowego; od dnia 1 czerwca 1991 r. do dnia 14 października 1991 r. murarza; od dnia 15 października 1991 r. do dnia 15 maja 1992 r. palacza kotłowego; od dnia 16 maja 1992 r. do dnia 3 października 1992 r. murarza; od dnia 4 października 1992 r. do dnia 30 kwietnia 1993 r. operatora obsługi kotłów; od dnia 1 maja 1993 r. do dnia 9 września 1993 r. murarza; od dnia 10 września 1993 r. do dnia 31 stycznia 1997 r. operatora obsługi kotłów/ murarza; od dnia 1 lutego 1997 r. do dnia 31 grudnia 2004 r.- operatora obsługi kotłów/ konserwatora. Zakład (...) spółka z .o.o. w T. był elektrociepłownią, która zajmowała się zaopatrywaniem osiedli mieszkaniowych na

terenie miasta T. w energię ciepłą oraz częściowo ogrzewaniem ciepłej wody. Zadania te wykonywały dwie kotłownie: jedna mieściła się przy ul. (...), a druga przy ul. (...) na osiedlu (...). Na terenie obu kotłowni znajdowały się kotły typu wodnego, były to kotły przemysłowe. Na C. było osiem kotłów typu (...) 80, a na ul. (...) kocioł (...)5 i trzy kotły (...) -10. Kotłownia znajdująca się przy ul. (...) nie zajmowała się dostarczaniem ciepłej wody do poszczególnych budynków wchodzących w skład osiedli mieszkaniowych, mieszkania tam znajdujące się były wyposażone w indywidualne piecyki grzewcze na wodę. To zadanie wykonywała tylko kotłownia mieszcząca się przy ul. (...) w T.

na potrzeby skorelowanego z nią osiedla. Ubezpieczony miał uprawnienia do obsługi, eksploatacji i remontów kotłów przemysłowych wszelkiego typu znajdujących się w zakładzie, dlatego świadczył pracę na terenie obu kotłowni. Uprawnienia do obsługi kotła były przez niego odnawiane co 5 lat.

W sezonie zimowym pracował w kotłowni na ul. (...) jako palacz, zaś w okresie letnim przechodził na kotłownię na ul. (...) do obsługi kotła na ciepłą wodę i pracował wówczas jako palacz, a następnie- na skutek zmiany nazewnictwa - jako operator obsługi kotłów. Ponadto bezpośrednio po zakończeniu sezonu grzewczego wnioskodawca corocznie przez okres kilku dni (nie więcej niż tydzień) zajmował się wykonywaniem prac remontowych - murarskich na nieczynnych po sezonie kotłach. Do jego zadań należało rozebranie zużytego w trakcie eksploatacji kotła materiału osłonowego z cegły oraz wmurowanie nowej osłony w kotłach stalowych typu (...) 80 wodnych centralnego ogrzewania. Wykonanie powyższych prac było niezbędnym elementem przygotowania kotłów na następny sezon. Po wykonaniu wskazanych powyżej prac remontowych, wnioskodawca rozpoczął świadczenie pracy w kotłowni znajdującej się przy ul. (...). Ubezpieczony był wówczas kierowany do obsługi znajdujących się w kotłowni kotłów wodno- rurkowych

(...) 10 i (...) 5, w których system rurkowy służył do rozprowadzania wody. Do zadań powierzonych wnioskodawcy należało ogrzewanie ciepłej wody, w związku z powyższym ubezpieczony musiał przygotować materiał do spalania, który był zaciągany automatycznie do kotła. Do podstawowych obowiązków skarżącego świadczącego pracę na stanowisku operatora obsługi kotłów należało m. in.: sprawowanie stałego nadzoru nad pracą kotłowni wynikającą z przepisów uruchamiania, eksploatacji

i obsługi kotłów, prowadzenie ciągłej analizy wyników procesów spalania, wyników prób laboratoryjnych, utrzymywanie właściwych parametrów wody zasilającej sieć c.o. Odwołujący się świadczył pracę w systemie zmianowym. W początkowym okresie ubezpieczony wykonywał przypisane mu zadania w systemie trzyzmianowym, następnie w systemie czterozmianowym.

Na każdej zmianie pracę wykonywało czterech palaczy. Palacz miał do pomocy pomocnika, który obsługiwał szlagonię. Ponadto w kotłowni znajdował do monter zmianowy oraz elektryk. Współpracownikiem odwołującego się ze spornego okresu zatrudnienia był także A. B., który od grudnia 1977 r. do 2008 r. świadczył pracę w charakterze montera centralnego ogrzewania wykonując przypisane mu zadania na tożsamych kotłowniach, co skarżący - w okresie zimowym na ul. (...), a w okresie letnim w kotłowni znajdujące się przy ul. (...). Zatrudnionym w tożsamym zakładzie pracy co skarżący był również A. R., który świadczył pracę ww. zakładzie pracy od 1980 r. do 2000 r. i najpierw zajmował stanowisko dyspozytora, a następnie od 1987 r. kierownika kotłowni znajdującej się przy ul. (...). Ww. zakładzie pracy zatrudniony był także F. Z., który współpracował razem

z odwołującym się w chwili, gdy ten wykonywał przypisane mu zadania na kotłowni znajdującej się na ul. (...). Pracodawca wystawił odwołującemu się świadectwo wykonywania prac

w szczególnych warunkach wskazując, że ubezpieczony świadczył pracę w szczególnych warunkach w następujących okresach zatrudnienia: od 15 października 1981 r. do 30 czerwca 1982 r.,

od 8 października 1982 r. do 16 maja 1983 r., od 17 maja 1983 r. do 30 września 1982 r.,

od 1 października 1983 r. do 20 maja 1984 r., od 26 września 1984 r. do 15 maja 1985 r.,

od 10 października 1985 r. do 09 maja 1986 r., od 1 października 1986 r. do 21 maja 1987 r.,

od 1 października 1987 r. do 13 maja 1988 r., od 1 października 1988 r. do 17 maja 1989 r.,

od 3 października 1989 r. do 7 maja 1990 r., od 1 września 1990 r. do 31 maja 1991 r.,

od 15 października 1991 r. do 15 maja 1992 r., od 4 października 1992 r. do 30 kwietnia 1993 r.

od 10 września 1993 r. do 11 maja 1994 r., od 30 września 1994 r. do 26 maja 1995 r., od 20 września 1995 r. do 15 maja 1996 r., od 17 września 1996 r. do 13 maja 1997 r., od 25 września 1997 r.

do 30 kwietnia 1998 r., od 29 września 1998 r. do 31 grudnia 1998 r.

Sąd I instancji analizując przesłanki z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016 r., 887 ze zm.) oraz

§ 2, § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.

z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej rozporządzenie) w oparciu o materiał zgromadzony w sprawie uznał, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach. W dziale V (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) w pkt 2 wykazu

A stanowiącego załącznik do rozporządzenia wskazano prace polegające na budowie oraz remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych. Z kolei w dziale XIV (prace różne) pod poz.

1 wykazu A wskazano prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Z kolei w przepisach branżowych tj. Zarządzeniu Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia

na emeryturę w dziale V (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) pod poz. 2 (budowa oraz remont chłodni kominowych i kominów przemysłowych) w pkt 2 wskazano stanowisko murarza. Bezspornym było, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy

i nieskładkowy w wymiarze przekraczającym 25 lat, nie jest członkiem OFE, a w dniu 13 marca

2013 r. ukończył wymagany prawem wiek 60 lat. Nie udokumentował natomiast na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych wnioskodawcy, zeznań powołanych w sprawie świadków oraz wyjaśnień skarżącego dostarczył uzasadnionych podstaw do uznania, że odwołujący się świadczył przez cały okres zatrudnienia w Zakładzie (...) Sp. z o.o. pracę w szczególnych warunkach pracując jako palacz - wymiennie operator obsługi kotłów wykonując prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Sąd Okręgowy miał

na uwadze, że z treści wystawionego przez zakład pracy świadectwa wykonywania prac

w szczególnych warunkach wynikało w sposób jednoznaczny, że pracodawca uznał, iż odwołujący się wykonywał pracę jedynie w okresach precyzyjnie w nim wskazanych, nie zaś przez cały okres zatrudnienia we wskazanym powyżej przedsiębiorstwie, tak jak to podkreślał ubezpieczony. Powyższy dokument podlegał ocenie według reguł wynikających z art. 233 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał,

że za pomocą zaoferowanych dowodów, ubezpieczony zdołał podważyć zasadność wystawionego przez zakład pracy świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach - potwierdzając fakt świadczenia pracy w szczególnych warunkach także poza okresami wskazanymi w przedmiotowym świadectwie. Nie uszło uwadze Sądu, że w trakcie zatrudnienia we wskazanym powyżej przedsiębiorstwie, w każdym roku, po zakończonym okresie grzewczym wnioskodawca wykonywał prace murarskie przez okres kilku dni (każdorazowo nie więcej jednak niż okres jednego tygodnia) zajmując się w tym zakresie remontem kotłów. Jak podkreślali powołani w sprawie świadkowie

do zadań skarżącego należało rozebranie zużytego w trakcie eksploatacji kotła materiału oraz wmurowanie nowej osłony w kotłach. Wnioskodawca wykonując powyższe prace remontowe przygotowywał kotły na następny sezon. Faktem jest, że praca murarza sama w sobie nie jest kwalifikowana jako praca wykonywana w szczególnych warunkach. Jednakże mając na uwadze zakres prac wykonywanych przez ubezpieczonego w okresie, w którym zajmował stanowisko murarza, jak również regulację zawartą pod poz. 2 działu V wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia, w której wskazano prace przy remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych, jak również treść przywołanych powyżej przepisów branżowych - tj. pkt 2 poz.

2 działu V wykazu A stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. które mają charakter precyzyjny wobec ogólnych regulacji zawartych w rozporządzeniu - należy wyjaśnić, że świadczenie pracy na stanowisku murarza zajmującego się remontem kotłów niewątpliwie za taką pracę winno być uznawane. Argumentację

tę wzmacnia fakt, iż w angażach w aktach osobowych ubezpieczonego kwalifikowanie

go na stanowisko murarz ma miejsce w okresach letnich (maj, lipiec), jak w okresach prac remontowych - przygotowanie kotłów do sezonu (październik z zaznaczeniem, iż jest skierowanie w okresie remontowym). W ocenie Sąd Okręgowy zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach podlegają także okresy, w trakcie których skarżący świadczył pracę, obsługując kotłownię znajdującą się przy ul. (...). We wskazanych powyżej okresach odwołujący się wykonywał bowiem pracę określoną pod poz. 1 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia. Jak wynika bowiem z zeznań powołanych w sprawie świadków, istota pracy skarżącego wykonującego prace w drugiej kotłowni poza sezonem grzewczym niczym nie różniła się od tej wykonywanej w kotłowni położonej przy ul. (...). Świadcząc pracę w obu wskazanych powyżej kotłowniach, mimo zmiany nazewnictwa stanowiska pracy skarżącego, istota pracy wnioskodawcy pozostała tożsama. Jak podkreślali powołani w sprawie świadkowie

w zakwestionowanych przez organ rentowy okresach w każdym roku (poza okresem jednego tygodnia w trakcie którego odwołujący się świadczył pracę jako murarza) ubezpieczony świadczył pracę polegającą na obsłudze kotła wodnego typu przemysłowego od grzewania ciepłej wody,

tj. wykonywał pracę palacza kotłowego. Powyższe pojęcie jest bowiem tożsame z pojęciem operatora obsługi kotłów. Podkreślić nadto trzeba, że zmiana miejsca świadczenia pracy przez skarżącego

na przestrzeni zatrudnienia u ww. przedsiębiorcy, jaka miała miejsce kilka razy w roku była uzasadniona potrzebami pracodawcy. Mając na uwadze to, że pierwsza z kotłowni nie zajmowała się ogrzewaniem, zaopatrywaniem w ciepłą wodę, zrozumiałym jest, że wnioskodawca jako pracownik zatrudniony na stałe przy obsłudze kotłów poza sezonem grzewczym był przenoszony w inne miejsce (do kotłowni znajdującej się przy ul. (...)), gdzie tak samo jak uprzednio zajmował się obsługą kotłów typu przemysłowego. Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd miał na uwadze fakt, że jak wynika z dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych wnioskodawcy, ubezpieczony niewątpliwie posiadał niezbędne uprawnienia w zakresie eksploatacji urządzeń i instalacji energetycznych, pozwalające na wykonywanie przedmiotowej pracy, które były przez niego odnawiane co pięć lat. Jak wynika z wiarygodnych zeznań wnioskodawcy, ubezpieczony nie posiadał uprawnień do wykonywania pracy montera czy pomocnika montera i nigdy nie zajmował się przedmiotową czynnością. Te uprawnienia pozwalały mu niewątpliwie na przeprowadzanie prac konserwacyjnych obsługiwanych kotłów, co wynika także z powierzonych mu przez pracodawcę obowiązków na stanowisku operatora obsługi kotłów - konserwatora. Zaliczenie uznanych

w przedmiotowym postępowaniu okresów sprawia zatem, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym przez prawo 15-letnim stażem ubezpieceniowym. Tym samym spełnił ostatnią przesłankę niezbędną na przyznania wnioskowanego świadczenia. W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury

od dnia 1 grudnia 2015 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym odwołujący się złożył w organie rentowym wniosek o dochodzone świadczenie, o czym orzeczono w pkt 1. Ponadto w pkt 2 sentencji orzeczenia Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy nie stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji uznając, iż dopiero wynik przedmiotowego postępowania wyjaśnił charakter zatrudnienia ubezpieczonego w spornych, poddanych pod rozwagę Sądu okresach. W punkcie 3 wyroku Sąd Okręgowy, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 k.p.c.

w związku z art. 108 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804) zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego obciążył pozwanego jako stronę przegrywającą, kosztami zastępstwa procesowego ubezpieczonego w wysokości 360 zł.

Apelację od wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w punkcie pierwszym i trzecim i zarzucając naruszenie:

- prawa materialnego, tj. art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 887ze zm.) w związku z § 1, § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) poprzez przyjęcie, iż wnioskodawca spełnia wszystkie warunki do przyznania prawa do emerytury,

- prawa procesowego, w szczególności art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegającym między innymi na dokonaniu błędnej oceny materiału dowodowego oraz przyjęciu, iż wnioskodawca udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych na podstawie wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadków podczas, gdy nie znajdują one potwierdzenia w dokumentach pracowniczych,

- prawa procesowego, w szczególności art. 224 §1 i art. 232 zd. 2 k.p.c. wobec nie przesłuchania przedstawiciela zakładu pracy, mimo iż Zakład (...) Sp. z o.o. w T. istnieje i w świetle ustalonych okoliczności faktycznych konieczność przeprowadzenia dowodu na okoliczność pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach jest oczywista celem dokładnego wyjaśnienia sprawy.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku we wskazanej części i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, iż ubezpieczony w całym okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) Spółka z o.o. w T. wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A, dziale XIV pod poz. 1 oraz w dziale V pod poz. 2 rozporządzenia, a tym samym na przyznanie prawa do emerytury. Z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładzie (...) Spółka z o.o. w T. zachowały się bardzo szczegółowo prowadzone akta osobowe ubezpieczonego. Stanowiska pracy wnioskodawcy wskazane w świadectwach pracy są zgodne ze stanowiskami wymienionymi w dokumentach zawartych w aktach osobowych.

Z dokumentacji zawartej w aktach osobowych jednoznacznie wynika, że ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach tylko w okresach wskazanych przez pracodawcę w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 10 listopada 2015 r. Organ rentowy wskazał,

że wprawdzie z umowy o pracę z dnia 15 października 1981 r. wynika, że ubezpieczonemu powierzono obowiązki palacza c.o., jednakże z pozostałych dokumentów zawartych w aktach osobowych wynika, że zakład pracy powierzał obowiązki palacza c.o. czy palacza kotłowego tylko

do zakończenia sezonu grzewczego. W okresach letnich zaś pracodawca przenosił ubezpieczonego na inne stanowiska i powierzał obowiązki pomocnika monter, monter c.o., monter-murarza, murarza. Z żadnego dokumentu znajdującego się w aktach osobowych nie wynika, aby ubezpieczony w sezonie letnim był przenoszony do obsługi kotłów na ul. (...). Dodatkowo, zdaniem organu rentowego, Sąd I instancji błędnie zakwalifikował prace ubezpieczonego jako murarza do prac wymienionych w wykazie A, dziale V (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) pod poz. 2 załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983 r. oraz zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Materiałów Budowlanych, ponieważ ubezpieczony nie wykonywał prac polegających na budowie oraz remoncie chłodni kominowych

i kominów przemysłowych, a zakład pracy nie należy do branży budowlanej. Z ostrożności procesowej organ rentowy wskazał, że Sąd zakwalifikował prace ubezpieczonego jako palacza

do wykazu A działu XIV pod poz. 1 załącznika do rozporządzenia, gdzie wskazane są prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego,

a z ustaleń Sądu wynika, że ubezpieczony przygotowywał materiał do spalania, który był zaciągany automatycznie do kotła. A zatem nie były to prace nie zautomatyzowane.

Ubezpieczony w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego, w świetle uzupełnionego materiału dowodowego, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu było, czy wnioskodawca G. B. spełnił kumulatywne przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 887; dalej: ustawa), a w szczególności 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c. Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby pozwany wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego

i właściwego kojarzenia faktów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, LEX nr 172176). Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można zarzucić Sądowi pierwszej instancji naruszenia powyższych reguł. Sąd Okręgowy dokonał wszechstronnej i dokładnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy,

w tym w aktach osobowych, jak również w aktach rentowych, przesłuchania w charakterze strony wnioskodawcy oraz zeznań świadków: A. R., A. B. oraz F. Z.. W konsekwencji Sąd Odwoławczy oceniając jako zasadniczo prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, opubl. OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Ponadto Sąd II instancji uznał za chybiony zarzut naruszenia art. 224 § 1 i art. 232 zd. 2 k.p.c., skoro apelujący nie złożył stosownego wniosku dowodowego tym zakresie.

Nie jest rzeczą sądu wyszukiwanie dowodów w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron, a dopuszczenie dowodu z urzędu jest dobrowolne i nie może naruszać zasady bezstronności. Ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu lub też zaoferowania dowodów nie pozwalających poczynić kategoriycznych ustaleń lub budzących istotne wątpliwości obciążają stronę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 października 2016 r., III AUa 961/16, LEX nr 2185508).

Do wnioskodawcy, zastosowanie znajdował art. 184 ustawy, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

(1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

(2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn i 20 lat dla kobiet).

Ponadto emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2 ustawy). Przepis ten ma charakter przejściowy, bowiem zawarty został w rozdziale 2 działu X ustawy zawierającym przepisy intertemporalne. Dotyczy on wyłącznie tych ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r., już legitymowali się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym - a w tym wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, lecz nie osiągnęli wieku emerytalnego.

Artykuł 32 ust. 2 ustawy zawiera definicję pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach, stanowiąc, iż jest nim pracownik zatrudniony przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne bądź otoczenia. Art.

32 ust. 4 w kwestii przesłanek nabycia prawa do wcześniejszej emerytury odsyła do przepisów dotychczasowych. Aktem normującym tę problematykę jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej rozporządzenia). Przepisy § 1 ust.

1, § 3 i 4 ust. 1 rozporządzenia kreują dla pracownika, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A przesłanki nabycia prawa do przedmiotowego świadczenia

w postaci: osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, posiadania wymaganego okresu zatrudnienia w odniesieniu do kobiet - 20 lat, a do mężczyzn - 25 lat, legitymowania się co najmniej 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku. Przesłanki te należy spełnić kumulatywnie. Niespełnienie jednego ze wskazanych warunków czyni niemożliwym przyznanie emerytury w wieku obniżonym. Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy pracy, o których mowa

w ust. 1 stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Obniżenie wieku emerytalnego niektórym grupom zawodowym uzasadnia się narażeniem tych osób na szybsze niż przeciętne zrealizowanie się emerytalnego ryzyka z powodu wystąpienia w ich zawodach czynników negatywnych (najczęściej szkodliwych dla zdrowia lub obniżających sprawności psychofizyczne), które doprowadzają do wcześniejszej niż powszechnie utraty sił do wykonywania dotychczasowej pracy. Stąd też prawo do emerytury w wieku niższym nie jest tu przywilejem, lecz

co do zasady wynika ze szczególnych właściwości wykonywanej pracy. Cechą niezbędną do uznania danego zatrudnienia za wykonywane w szczególnych warunkach w rozumieniu rozporządzenia jest wykonywanie pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Stanowi o tym przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia, wskazując przez to, że intencją ustawodawcy było zawężenie zakresu okresów szczególnych tylko do tych okresów zatrudnienia, w których praca była faktycznie wykonywana, a nie do samego pozostawania w zatrudnieniu.

Należy podkreślić, że dla oceny, czy pracownik wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj faktycznie powierzonych mu prac. Praca w szczególnym charakterze to bowiem praca wykonywana stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638).

Na gruncie niniejszej sprawy, wobec ukończenia przez wnioskodawcę 60 roku życia oraz posiadania 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego – jedyną kwestią sporną było legitymowanie się przez niego 15 latami pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony przedłożył w organie rentowym świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 10 listopada 2015 r., w którym wskazano, że ubezpieczony był zatrudniony

od dnia 15 października 1981 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. w Zakładzie (...) sp. z o.o. w T. i w okresach pracy: od 15 października 1981 r. do 30 czerwca 1982 r.,

od 8 października 1982 r. do 16 maja 1983 r., od 17 maja 1983 r. do 30 września 1982 r.,

od 1 października 1983 r. do 20 maja 1984 r., od 26 września 1984 r. do 15 maja 1985 r.,

od 10 października 1985 r. do 09 maja 1986 r., od 1 października 1986 r. do 21 maja 1987 r.,

od 1 października 1987 r. do 13 maja 1988 r., od 1 października 1988 r. do 17 maja 1989 r.,

od 3 października 1989 r. do 7 maja 1990 r., od 1 września 1990 r. do 31 maja 1991 r.,

od 15 października 1991 r. do 15 maja 1992 r., od 4 października 1992 r. do 30 kwietnia 1993 r.

od 10 września 1993 r. do 11 maja 1994 r., od 30 września 1994 r. do 26 maja 1995 r., od 20 września 1995 r. do 15 maja 1996 r., od 17 września 1996 r. do 13 maja 1997 r., od 25 września 1997 r.

do 30 kwietnia 1998 r., od 29 września 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowiskach: palacz c.o., monter c.o., palacz kotłowy, operator obsługi kotłów – stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w warunkach szczególnych (wykaz A rozporządzenia dział XIV, poz. 1 – palacz c.o., palacz kotłowy; wykaz A rozporządzenia, dział II – monter c.o., operator obsługi kotłów) (k. 5 a.r.).

Pozwany uwzględnił te okresy i uznał, że wnioskodawca posiada staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 11 lat i 5 miesięcy.

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie uznał, że zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach podlegają także okresy, w trakcie których skarżący świadczył pracę, obsługując kotłownię znajdującą się przy ul. (...). We wskazanych powyżej okresach odwołujący się wykonywał bowiem pracę określoną pod poz. 1 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia. Jak wynika bowiem z zeznań powołanych w sprawie świadków, istota pracy skarżącego wykonującego prace w drugiej kotłowni poza sezonem grzewczym niczym nie różniła się od tej wykonywanej w kotłowni położonej przy ul. (...). Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca świadczył przez cały okres zatrudnienia w Zakładzie (...) Sp. z o.o. pracę w szczególnych warunkach pracując jako palacz - wymiennie operator obsługi kotłów wykonując prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Ponadto w każdym roku, po zakończonym okresie grzewczym wnioskodawca wykonywał prace murarskie przez okres kilku dni (każdorazowo nie więcej jednak niż okres jednego tygodnia) zajmując się w tym zakresie remontem kotłów, a była to praca wskazana pod poz. 2 działu V wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia. Do zadań skarżącego należało rozebranie zużytego w trakcie eksploatacji kotła materiału oraz wmurowanie nowej osłony w kotłach. Wnioskodawca wykonując powyższe prace remontowe przygotowywał kotły na następny sezon.

Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe w trybie art. 382 k.p.c. i zwrócił się do zakładu pracy wnioskodawcy celem wyjaśnienia, czy wnioskodawca po zakończeniu sezonu grzewczego i po wykonaniu prac związanych z remontem kotłów wykonywał pracę palacza na kotłach służących podgrzewaniu wody, tj. w kotłowni przy ul. (...), czy były to kotły zautomatyzowane czy też niezautomatyzowane, o jakich parametrach, wyjaśnienia różnicy między pracą wnioskodawcy w obu kotłowniach i wskazania czy istnieją jakieś dokumenty, które by potwierdzały fakt pracy w obu kotłowniach.

Zakład pracy w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu poinformował, że prócz dokumentów w aktach osobowych nie istnieją inne dokumenty potwierdzające pracę G. B. w dwóch kotłowniach. Jedynym dokumentem wskazującym na pracę w kotłowni przy ul. (...) jest porozumienie dotyczące zmiany wynagrodzenia z dnia 17 kwietnia 1985 r. znajdujące się w aktach osobowych w części B pod numerem 17, gdzie jako miejsce pracy wskazano kotłownię o numerze KT- (...), czyli kotłownię przy ul. (...). Kotłownia przy ul. (...) była kotłownią niezautomatyzowaną, ze stałą obsługą, w której ciepło pochodzi z przetworzenia miału węgla kamiennego, z kotłami typu L. M. (4 kotły (...) po 5 (...)). Do roku 1999 kotłownia pracowała całorocznie, natomiast od roku 2000 do roku 2006 tylko w sezonie letnim (maj - wrzesień). Z dniem 11 marca 2008 r. nastąpiło całkowite wyłączenie jej z eksploatacji. Kotłownia (...)- (...) przy ul. (...) była kotłownią niezautomatyzowaną, ze stałą obsługą, w której ciepło pochodzi

z przetworzenia miału węgla kamiennego, z kotłami węglowymi typu (...)80. W roku 2000 nastąpiła modernizacja, w wyniku której kotłownia została przekształcona w kotłownię zautomatyzowaną, w której ciepło pochodzi z przetworzenia gazu ziemnego i oleju opałowego (pismo procesowe z dnia 14 lutego 2017 r. – k. 89 a.s.).

Sąd Apelacyjny w świetle uzyskanych informacji od zakładu pracy w zestawieniu ze zgromadzonym materiałem dowodowym (między innymi spójnymi i zgodnymi zeznaniami świadków A. R., A. B. oraz F. Z. oraz przesłuchaniem w charakterze strony wnioskodawcy) uznał, że wnioskodawca wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, o której mowa w dziale XIV, poz. 1 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia. W okresie grzewczym zimowym ubezpieczony pracował w kotłowni na ul. (...) (nr kotłowni) KT- (...) jako palacz, zaś w okresie letnim przechodził na kotłownię na ul. (...) (nr kotłowni (...)- (...))

do obsługi kotła na ciepłą wodę i pracował wówczas jako palacz, a następnie- na skutek zmiany nazewnictwa - jako operator obsługi kotłów. Ponadto w każdym roku, po zakończonym okresie grzewczym wnioskodawca wykonywał prace murarskie przez okres kilku dni (každorazowo nie więcej jednak niż okres jednego tygodnia) zajmując się w tym zakresie remontem kotłów, a była to praca wskazana pod poz. 2 działu V wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

W angażach znajdujących się w aktach osobowych dominującym nr kotłowni jest nr KT- (...), czyli kotłownia na ul. (...), ale w angażu z dnia 17 kwietnia 1985 r. wskazano jako miejsce pracy wnioskodawcy – (...) – (...) T. od dnia 1 kwietnia 1985 r. (k. 17 cz. B a.o.). Tym samym błędne jest stanowisko apelującego organu rentowego, że z żadnego dokumentu znajdującego się w aktach osobowych nie wynika, aby ubezpieczony w sezonie letnim był przenoszony do obsługi kotłów na ul. (...).

Istotne jest również, że ubezpieczony posiadał uprawnienia do obsługi, eksploatacji i remontów kotłów przemysłowych wszelkiego typu znajdujących się w zakładzie (k. 103 cz. B a.o.).

Organ rentowy nie kwestionował, że wnioskodawca obsługiwał kotły parowe lub wodnego typu przemysłowego, ale jedynie podważał, że prace te były zautomatyzowane.

Zdaniem Sądu II instancji charakter wykonywanej pracy i zakres obowiązków ubezpieczonego został prawidłowo ustalony przez Sąd I instancji na podstawie zeznań świadka A. B. (k. 39-40 a.s., zapis na płycie CD 00:26:17-00:33:11, płyta CD – k. 43 a.s.), A. R. (k. 40-41 a.s., zapis na płycie CD 00:33:11-00:47:51, płyta CD – k. 43 a.s.), zeznań świadka F. Z. (k. 41 a.s., zapis na płycie CD 00:47:51-00:57:39, płyta CD – k. 43 a.s.) oraz przesłuchania w charakterze strony wnioskodawcy (k. 41 a.s., zapis na płycie CD 00:59:38-01:05:01, płyta CD – k. 43 a.s. w zw. z k. 39 a.s., zapis na płycie CD 00:06:19-00:24:38, płyta CD – k. 43 a.s.), jak i zakresu obowiązków (k. 55 cz. B a.o.). Wynika z nich, że do zadań powierzonych wnioskodawcy należało ogrzewanie ciepłej wody, w związku z powyższym ubezpieczony musiał przygotować materiał do spalania, który był zaciągany automatycznie do kotła. Do podstawowych obowiązków skarżącego świadczącego pracę na stanowisku operatora obsługi kotłów należało m. in.: - sprawowanie stałego nadzoru nad pracą kotłowni wynikającą z przepisów uruchamiania, eksploatacji i obsługi kotłów (utrzymywanie właściwych parametrów w procesie spalania, nadzorowanie racy rusztu), prowadzenie ciągłej analizy wyników procesów spalania, wyników prób laboratoryjnych, utrzymywanie właściwych parametrów wody zasilającej sieć c.o. (temperatury zgodnie z tabelą oraz ustalone ciśnienie i przepływ). Odwołujący się świadczył pracę w systemie zmianowym.

Analiza powyższych czynności prowadzi do wniosku, że wnioskodawca w spornych okresach wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, ponieważ ilość pracy wykonywanej przez niego ręcznie nie pozwala na uznanie, że były to kotły zmechanizowane. Stopień automatyzacji (zmechanizowania) kotłów typu L. M. (4 kotły (...) po 5 (...)) oraz (...)80 nie ograniczał, ani nie zastępował pracy palacza na zasadzie samoregulacji, powodując wykonywanie określonych czynności bez udziału palacza (samoczynnie).

Ponadto Sąd II instancji uwzględnił, że ubezpieczony wykonywał przez sporne okresy obowiązki palacza, co w pierwszej kolejności prowadzi do podstawy materialnej z działu XIV, poz. 1, wykaz A do rozporządzenia. Ujęcie takiej pracy palacza w dziale XIV, obejmującym „Prace różne”, uprawnia stwierdzenie, że praca palacza tego rodzaju w szczególnych warunkach nie jest ograniczona do jednej branży (resortu). Czyli może być wykonywana nawet w energetyce, jednak nie jako praca

z działu II, wykaz A, lecz jako praca z działu XIV, poz. 1 wykaz A. Wszystkie jego czynności zawodowe były skupione na obsłudze kotłów, dostarczeniu opału, sprawdzeniu i utrzymaniu prawidłowych parametrów kotłów. Te czynności mają pierwszorzędne znaczenie dla kwalifikacji spornego okresu zatrudnienia. Tym bardziej, że z uwagi na specyfikę jego środowiska pracy nie był on narażony na pracę przy energii w wysokich napięciach, czyli w silnym polu elektromagnetycznym.

W związku z powyższym wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku. Niewątpliwie posiada staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat.

W świetle powyższego uznać należało, że wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu.

Zdaniem Sądu Odwoławczego również rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego odpowiada prawu, a organ rentowy nie uzasadnił w jakikolwiek sposób na jakiej podstawie zakwestionował to rozstrzygnięcie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym sentencji.

Sąd Odwoławczy w punkcie drugim wyroku na podstawie na podstawie art. 98, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz przepisów § 9 ust. 2 w zw. z 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 – w brzmieniu przed zmianą z dnia 27 października 2016 r. z uwagi

na datę wpływu apelacji) zasądził od pozwanego na rzecz ubezpieczonego kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję (75 % z 360 zł - w obu instancjach sprawę prowadził ten sam radca prawny).

SSA Michał Bober SSA Grażyna Horbulewicz SSA Maciej Piankowski